

❧

❧

❧ રાગ અડાનો ❧

(૨૨૫)

આવેં રાવલ કી ગ્વાર નાર ગોકુલતે ખેલ ॥
 શિથિલ અંગ લજ્જિત મનમોહન રંગ રંગે
 નયન પીક લીક અરચિ અરુ કિયે રતિ કેલ ॥૧॥
 અંસ ન અવલંબ પાંતિ પ્રફુલ્લિત લપટાત જાત
 હસન દશન કાંતિ જુહી જ્યોં ન રહી ફેલ ॥
 પુલકિત ઈત રોમ પાંતિ સોંધે સબ સગ બગાત
 કેસર કે રંગ સિંધુ પ્રેમ લહરિ ઝેલ ॥૨॥
 સબ વેશ નવલ કિશોરી મન્મથ કી મટક મોરી
 પ્રીતમ અનુરાગ ફાગ બાઢી રંગ રેલ ॥
 બ્રજપતિ રિઝવાર પાય અચયો રસ મન અઘાય
 ભોન ગોન કાજ રાજ હંસ ન ગતિ પેલ ॥૩॥

❧ રાગ નાયકી ❧

(૨૨૬)

રંગ ભર ખેલત હેં હરિ હોરી ॥
 રત્ન જટીત પિયકાઈ કર લીયે છિરકત નવલ કિશોરી ॥૧॥
 લલિતા પ્રીતમ કો મુખ માંડત કેસરસોં રંગ બોરી ॥
 વિચિત્ર બિહારિ બિહારિન પરસ્પર આનંદ સિંધુ ઝકોરી ॥૨॥

❧ રાગ કલ્યાણ ❧

(૨૨૭)

શ્રી ગોવર્ધનરાય લાલા ॥ પ્યારે લાલ તિહારે ચંચલ નયન વિશાલા ॥
 તિહારે ઉર સોહે બન માલા ॥ યાતેં મોહિ રહી બ્રજબાલા ॥ધ્રુ०॥
 ખેલત ખેલત તહાં ગયે જહાં પનિહારિન કી વાટ ॥
 ગાગર ઢોરેં સીસતે કોઉ ભરન ન પાવે ઘાટ ॥૧॥

ખેલ મય્યો અતિ ગહગહ્યો ॥ ચિતવત બ્રજબધૂ ધાય ॥
રાધા રસિક ગુપાલકી ॥ આસકરન બલિ જાય ॥૮॥

ક્ર રાગ કાન્હરો ક્ર

(૨૨૮)

ખેલત ફાગ રાગ રંગ બાજે મૃદંગ ઢાંઢિ લંગ ઓર આન આન બાજે ॥
કંચન કી પિયકાઈ સુ કેસર ભરકે કરન લાઈ બરન બરન વસન સાજે ॥૧॥
સુન સુન બ્રજ બનિતા બાહિર નિકસ નિકસ

આય ઠાડી ભઈ લાલ ભરવેકોં તિનસોં બચન કહત લાજે ॥
કાહૂકોં પટપીત ગહાવત કાહૂકોં નિરખ મન મનાવત બિન્દાબન ચંદ બિરાજે ॥૨॥

ક્ર રાગ કાન્હરો ક્ર

(૨૩૦)

નવરંગી લાલ બિહારી હો તેરે દૈ બાપ દૈ મહતારી ॥
નવરંગીલે નવલ બિહારી હમ દૈહિ કહા કહિ ગારી ॥૧॥
દૈ બાપ સબૈ જગ જાને । સો તો વેદ પુરાન બખાને ॥
વસુદેવ દેવકી જાયે । સો તો નંદ મહરકે આયે ॥૨॥
હમ બરસાને કી નારી । તુમ્હે દૈ હૈ હૈસિ હૈસિ ગારી ॥
તેરી ભુઆ કુંતી રાની ॥ સો તો સૂરજ દેખિ લુભાની ॥૩॥
તેરી બહન સુભદ્રા ક્વારી ॥ સો તો અર્જુન સંગ સિધારી ॥
તેરી દુપદસુતા સી ભાભી ॥ સો તો પાંચ પુરુષ મિલિ લાભી ॥૪॥
હમ જાને જૂ હમ જાને ॥ તુમ ઉખલ હાથ બંધાને ॥
હમ જાની બાત પહિયાની ॥ તુમ કબ તે ભયે દધિ દાની ॥૫॥
તેરી માયા ને સબ જગ ઢૂંઢ્યો ॥ કોઈ છોડ્યો ન બારો બૂઢ્યો ॥
'જન કૃષ્ણા' ગારી ગાવે ॥ તબ હાથ થાર કોં લાવે ॥૬॥

રસિયા

(૨૭૧)

શ્રી ગોવર્ધન મહારાજ તેરે માથે મુગુટ બિરાજી રહ્યો
 તોપે પાન ચઢે તોપે ફૂલ ચઢે, તોપે ચઢે દૂધકી ધાર તેરે માથે...
 તેરે અંગ કેસરિયા જામા હૈ, ઓર ગલે ફૂલનકી માલ તેરે માથે ...
 તેરે કાનન કુંડલ સોહે રહે, ઠોડી પે હીરા લાલ.... તેરે માથે...
 તેરે સાત કોસકી પરિક્રમા, ચકલેશ્વર પે વિશ્રામ.... તેરે માથે...
 જો આવે તેરે દરસન કો વાકો કર દે બેડા પાર ... તેરે માથે...
 દાસ પર્યો તેરે ચરનન મેં, એક તેરો હી આધાર તેરે માથે...

૧૭

૫૦૬

(૨૭૨)

શ્યામા શ્યામ સોં હોરી ખેલત આજ નઈ
 નંદનંદન કો રાધે કીનો માધવ આપ ભઈ.....શ્યામા શ્યામ...
 સખા સખી ભઈ, સખી સખા ભઈ જશોમતિ ભવન ગઈ.
 બાજત તાલ મૃદંગ ઝાંઝ ડફના ચક થેઈ થેઈ....શ્યામા શ્યામ...
 ગોરે શ્યામ સાંવલી રાધે યા મૂરત ચિતઈ.
 પલટ્યો રૂપ દેખ ચશોમતિ કી સૂધબૂધ બિસરગઈ.... શ્યામા શ્યામ...
 સૂરશ્યામ કો બદન વિલોકત ઉઘડ ગઈ કલઈ
 નંદનંદન કો રાધે કીનો માધવ આપ ભઈ શ્યામા શ્યામ...

(૨૭૩)

હોરી ખેલન પધારો શ્રી બિન્દાબન મેં
 શ્યામા ખેલન પધારો શ્રી બિન્દાબન મેં
 રાધે ખેલન પધારો શ્રી બિન્દાબન મેં.
 શ્રી બિન્દાબન મેં, શ્રી મધુબનમેં હોરી ખેલન...

આઈ બસંત બહાર કરે કોયલ પુકાર,
 કરે રંગન ફુહાર શ્રી બિન્દાબન મેં.... હોરી ખેલન....
 કરકે સોલહ સિંગાર આઈ મિલકે બિજનાર
 ગાવે હોરીકી ધમાર શ્રી બિન્દાબન મેં... હોરી ખેલન....
 લીયે હાથન ગુલાલ મારી પીચકારીકી ધાર
 રંગ સોં રંગીયે નંદકુમાર શ્રી બિન્દાબન મેં.... હોરી ખેલન....

(૨૭૪)

તેરે લાલાને માટી ખાઈ જશોદા સુન માઈ
 અદ્ભુત ખેલ સખન સંગ ખેલ્યો, ઈતનો સો માટીકો ઠેલ્યો,
 તુરત શ્યામને મુખમેં મેલ્યો, જાને ઘટક ઘટક ઘટકાઈ... જશોદા સુન માઈ...
 માખન કુ કબહુ ના નાહી, ક્યોં લાલા તૈને માટી ખાઈ,
 ધમકાવે જસોદા લે સોટી, જાય નેક દયા ન આઈ... જશોદા સુન માઈ...
 ઐસો સ્વાદ નાહી માખનમેં, નાહી મિશ્રી મેવા દાખનમેં,
 જો રસ બ્રજરજૂ યાખનમેં, જાને ભુક્તિકી મુક્તિ કરાઈ... જશોદા સુન માઈ...
 મુખકે માંહી અંગુરી મેલી, નિકર પંડી માટીકી ઠેલી,
 ભીર ભઈ સખિયન કી ભેલી, જાય દેખે લોગ લુગાઈ... જશોદા સુન માઈ...
 મોહન કો મુખરા ખુલવાયો, તીન લોક વૈભવ દરસાયો,
 તબ વિશ્વાસ જસોદા કો આયો, યે તો પૂરન બ્રહ્મ કન્હાઈ... જશોદા સુન માઈ...
 જા રજકું સુરમુનિ તરસે, ધન ભાગ્ય જો નિત પ્રતિ પરસે,
 જિનકી લગન લાગી હરિસેં, કહે ઘાસીરામ સુનાઈ... જશોદા સુન માઈ...

(૨૭૫)

પીછે તે આયો નંદલાલ રી, મોંપે રંગ ડાર ગયો હૈ (૨)
 રંગ ડાર ગયો મોંપે રંગ ડાર ગયો હૈ
 ઈકલી ઘેર લઈ મોહે મારગ મેં, (૨)
 ગ્વાલ બાલ કોઈ સખા ન સંગમેં
 યાને મુખ પે મલ્યો હૈ ગુલાલ રી..... મોંપે રંગ ડાર ગયો હૈ — જાહેત
 મેં કહા કરું લાજ કી મારી,
 પીયકારી મેરે મુખ પર મારી,
 મેરી ચોલીમેં પર ગયે દાગ રી મોંપે રંગ ડાર ગયો હૈ
 કહા લો કહું કુચાલ મેં તેરી,
 મોતીયન લર તોડી હૈ મેરી,
 મેરો કર દીયો હાલ બેહાલ રી..... મોંપે રંગ ડાર ગયો હૈ
 મસ્ત મહિના ફાગુન આયો
 શ્યામ કિયો અપનો મન ભાયો,
 મેં તો ચરનન પરી તત્કાલ રી..... મોંપે રંગ ડાર ગયો હૈ

(૨૭૬)

રંગ હોરી મયાઈ દઈ રે મોહન રસિયાને - ૨૭૬ (૨)
 રાધેકૃષ્ણ રાધેકૃષ્ણ કૃષ્ણકૃષ્ણ રાધે રાધે (૨) રંગ હોરી મયાઈ... (૬૬)
 બિન્દાબનકી કુંજ ગલીન મેં, કેસે કહિયે પ્યારે રસિયા,
 યાને ઈકલી બુલાઈ ગઈ રે મોહન રસિયાને ... રંગ હોરી મયાઈ....
 શ્રી વલ્લભ વિઠ્ઠલ ગિરિધારી શ્રી યમુનાજીકી બલિહારી ... રંગ હોરી...
 બાજત તાલ મૃદંગ ઝાંઝ ડફ, કેસે કહિયે પ્યારે રસિયા, ૬૬
 યાને મુરલી બજાઈ દઈ રે મોહન રસિયાને રંગ હોરી મયાઈ.....

તો કોઈને મરિયે પ્યારે રસિયા. ગિરિધારીની કી સુવગ્ન ૧૨

❧

❧

રાધેકૃષ્ણ રાધેકૃષ્ણ કૃષ્ણકૃષ્ણ રાધે રાધે રંગ હોરી મયાઈ.....
 ઉડત ગુલાલ લાલ ભયે બાદર, યાને કેસર ઘુરાઈ લઈ રે... રંગ હોરી.....
 જય યમુના શ્રી ગોવર્ધનનાથ, મહાપ્રભુ શ્રી વિઠ્ઠલનાથ... રંગ હોરી.....
 કૃષ્ણજીવન લછીરામ કે પ્રભુ માઈ, કેસે કહિયે ખારે રસિયા,
 યાને રાધા બુલાઈ લઈ રે મોહન રસિયાને ... રંગ હોરી.....

(૨૭૭)

૨)

હોરી ખેલત શ્યામ સંગ રાધા ખારી
 છર છર છર છર છર^(૨) છર^(૨) છૂટત હૈ પિયકારી,
 ફર ફર ફર ફર ફર^(૨) ફર^(૨) ઉડ રહી ચૂંદરી સારી હોરી ખેલત...
 હર હર હર હર હર^(૨) હર^(૨) હર હંસ રહે લાલ બિહારી,
 અબીલ ગુલાલકી સાંઠ ચલાવત ચંદ્રાવલી નારી ... હોરી ખેલત...
 કર કર કર કર કરત લપેટ મૃદમત ઓર ઘનસારી,
 લર લર લર લર લપટ ઝપટકે રંગ દિયે લાલ બિહારી ... હોરી ખેલત...
 ઝર ઝર ઝર ઝર ઝર^(૨) ઝર^(૨) ઝર, બરસત રંગ બરસા રે,
 ચર ચર ચર ચર ચોવા ચરચત રંગ મચ્યો અતિભારી ... હોરી ખેલત...
 ઢમ ઢમ ઢમ ઢમક ઢમક ઢમ તાલ દમામા બાજે,
 ઢમ ઢમ ઢમ ઢમક ઢમક ઢમ ડોલ મેઘ સમ ગાજે હોરી ખેલત...
 અર્જુન તોક સુબલ શ્રીદામા ઢફ ઉપંગ મુખચંદ અઘોટી ઝાંઝ ઝારી સાજે,
 અર્જુન તોક સુબલ શ્રીદામા સંગ મોહન કે રાજે હોરી ખેલત...
 સર સર સર સર સર^(૨) સર^(૨) સર દોરી બ્રજકી બાલા,
 છલ બલ કર ચતુરાઈ સો મિલ પકરે નંદ કે લાલા ... હોરી ખેલત...
 સખી ભેખ કર દિયો શ્યામકો હંસ રહે દેકર તારી,
 આલિંગન ચુંબન રસ બિલસત, ધન ધન બિજનકી નારી ... હોરી ખેલત...

(૨૭૮)

છબીલી તેરી ચિત્તવનમેં ચિત્ત ભૂલ્યોરી. - (૧)

ઝોકા ખાય ચલે ડગરેમેં, (૩)

મનમથ મન ગજ હૂલ્યોરી.... છબીલી તેરી....

ચાલ હૈ ગયંદકર, કહેરી લચક લચ, (૨)

અંગિયા ઉતંગ કુચ, પીછે ઘુંઘરાંરે કચ, (૨)

હિયમેં હમેલ કછુ, ગુમસી રહી હૈ મયજી, - (૨)

સારી ઝરતારી કી, કિનારી પે કમુંબી રૈંગ, (૨)

ઝનર ઝનર કરે બાજુબંધ નીચે જંગ, (૨)

બાલિસી ઉમર ગોરી, અબ હી તે ઐસે ઢંગ, - (૨)

રૂપ કમલ સમ ફૂલ્યોરી.... છબીલી તેરી.....

નૈન કજરારે અણીયારે સલોને ભટ્ટ, (૨)

તિરછી નજરીયા પે સાંવરો ભયોરી ભટ્ટ, (૨)

તોતે ચિત્ત લાગે ઓર સબ જગ મને ફટુજી,

ઝો - - ઘુંઘટ ઉઘાર નેક, દેખું તેરો ચંદ્રમુખ,

મુખ દેખ એક બેર, ચંદા હુ કો હોય સુખ,

સુખ સરસાયે હરસાયે ટુક નૈન રુખ,

મુખ પે મકરંદ મૂલ્યોરી.... છબીલી તેરી.....

એક દિન તો તે જબ, ખિરક ભઈરી ભેટ, (૨)

બછરાકે ધોકે તૈને ભર લઈ મરી જેટ, (૨)

ગૈયા દોહે દીની કરી બાત સબ ઠેઠે ઠેઠેજી, (૨)

ઝો - - વાહી ઘરી, વાહી દિન, તૈને હર લિયો મન, (૨)

બાવરી ભયો રી ભટ્ટ દેખ તેરો ઠનગન,

ઝોકા ખાય ચલે ડગરેમેં ચલે ડગરેમેં ચલે ડગરેમેં ચલે ડગરેમેં

ઘર ન સુહાત, અકુલાત જિય છિનછિન,
 ડોલુ ઠાલો દુલો રી....છબીલી તેરી.....
 આજ તો હૈ રાજપાટ, કાહે તુ હૈ ઈતરાત,
 ચાર દિન ચાંદની ફિર હૈ અંધેરી રાત,
 હાથ ન આયે ફિર સમય સમી કર જાતજી,
 ૨૦ - - કર લે ભલાઈ શ્યામ રસિયા કી બાત માન,
 રૂપ મટુકી તે પ્રેમ ગોરસ કો દે દે દાન,
 પુરન મનોરથ હોય કર આજ સનમાન,
 જુગ જુગ જીવો જરૂલોજી....છબીલી તેરી.....

(૨૭૮)

આજ બિરજમેં હોરી રે રસિયા ॥

હોરી રે રસિયા, બરજોરી રે રસિયા, આજ બિરજમેં હોરી રે રસિયા ॥૧॥

કોન ગાંવ કો કુંવર કન્હાઈ, કોન ગાંવ કી ગોરી રે રસિયા ॥

નંદગાંવ કો કુંવર કન્હાઈ, બરસાને કી રાધા ગોરી રે રસિયા ॥૨॥

પાંચ બરસકો કુંવર કન્હાઈ, સાત બરસકી ગોરી રે રસિયા ॥

ઈતતે આવે કુંવર કન્હાઈ, ઉતતે રાધે ગોરી રે રસિયા ॥૩॥

અબિર ગુલાલ ઓર અરગજા, કેસર પિયકારી મારી રે રસિયા ॥

કૃષ્ણજીવન લછીરામ કે પ્રભુસોં, ફગવા લીયો ભર જોરી રે રસિયા ॥૪॥

આજ બિરજમેં હોરી રે રસિયા ॥

(૨૮૦)

હોરી ખેલોંગી શ્યામ સંગ જાય, સખી રી બડે ભાગ તે ફાગુન આયો રી ॥૧॥
 વો ભિજવે મેરી સુરંગ યુનરીયા, મેં ભિજવુ વાકી પાગ ॥
 ચોવા ચંદન ઓર અરગજા રંગકી પરત ફુહાર ॥૨॥
 લાજ નિગોડી રહો ચાહેં જાવો મેરો હૈયામેં ભર્યો અનુરાગ ॥
 આનંદધન ખેલો સુધર બલમસો, મેરો રહીયો ભાગ સુહાગ ॥૩॥

(૨૮૧)

કાન્હા પિયકારી મત માર, મેરે ઘર સાસ લડેગી રે,
 સાસ લડેગી રે મેરે ઘર નનંદ લડેગી રે....કાન્હા....
 સાસ ડુકરીયા મેરી બડી ખોટી, ગાલી દે ન દેગી મોહે રોટી,
 નનંદ બડી બદમાશ પિયાકો કાન ભરેગી રે ...કાન્હા....
 જાય જાય બાત પીયા કો બોલે, એક કી ચાર, ચાર કી સો લે,
 દેરાની જેઠાની મેરી જનમકી બેરન શુભા કરેગી રે...કાન્હા....
 કછુના બીગડે શ્યામ તુમ્હારો, મેરો હોયગો દેશ નિકારો,
 બ્રજકી નારી દે દે ગારી હાંસી કરેગી રે...કાન્હા....
 હાં હાં પાય પડું તોરે ભૈયા શ્યામ ન પકડો મોરી બહિંયા
 સૂર શ્યામ મોતિયનકી માલા તૂટ પડેગી રે...કાન્હા....

(૨૮૨)

રસિયાકો નાર બનાવો રી ॥
 કટિ લહેંગા, ગરે માલ, કંચુકી, યુનરી સીસ ઉઢાવો રી ॥૧॥
 લાલ ગુલાલ દગન બીચ કાજર, બેંદી ભાલ લગાવો રી ॥
 કૃષ્ણજીવન કરતારી બજાય કે, જસુમતિ નીકટ નયાવો રી ॥૨॥

(૨૮૩)

શ્યામ કૈસો ચટક રંગ ડાર્યો

મેરી ચુંદરી પેં પર ગયો દાગ રી

શ્યામ કૈસો ચટક રંગ ડાર્યો ॥૧॥

ઔરન કો અચરા ન છૂવત હૈ

યાકી મોહી સો લગ રહી લાગ રી ॥

શ્યામ કૈસો ચટક રંગ ડાર્યો ॥૨॥

મોસો કહત તું સુંદર નારી

યે તો મોહી સો ખેલત ફાગ રી ॥

શ્યામ કૈસો ચટક રંગ ડાર્યો ॥૩॥

બલબલ દાસ આજ બ્રજ છોડો

ઐસી હોરી મેં લગ જાય આગ રી

શ્યામ કૈસો ચટક રંગ ડાર્યો ॥૪॥

(૨૮૪)

શ્યામા શ્યામ સલોની સુરત કો સિંગાર બસંતી હૈ.

મોર મુકુટ કી લટક બસંતી, ચંદ્ર કલાકી ચટક બસંતી,

મુખ મુરલી કી મટક બસંતી

સિર પે પેય, શ્રવન કુંડલ છબિદાર બસંતી હૈ ... શ્યામા શ્યામ...

માથે ચંદન લહસ્યો બસંતી, પટ પીતાંબર કસ્યો બસંતી,

મેરે મન મોહન બસ્યો બસંતી

ગુંજમાલ ગલ સૌહે ફૂલનદાર બસંતી હૈ ... શ્યામા શ્યામ...

(૨૮૩)

શ્યામ કૈસો ચટક રંગ ડાર્યો

મેરી ચુંદરી પેં પર ગયો દાગ રી

શ્યામ કૈસો ચટક રંગ ડાર્યો ॥૧॥

ઔરન કો અચરા ન છૂવત હૈ

યાકી મોહી સો લગ રહી લાગ રી ॥

શ્યામ કૈસો ચટક રંગ ડાર્યો ॥૨॥

મોસો કહત તું સુંદર નારી

યે તો મોહી સો ખેલત ફાગ રી ॥

શ્યામ કૈસો ચટક રંગ ડાર્યો ॥૩॥

બલબલ દાસ આજ બ્રજ છોડો

ઔસી હોરી મેં લગ જાય આગ રી

શ્યામ કૈસો ચટક રંગ ડાર્યો ॥૪॥

(૨૮૪)

શ્યામા શ્યામ સલોની સુરત કો સિંગાર બસંતી હૈ.

મોર મુકુટ કી લટક બસંતી, ચંદ્ર કલાકી ચટક બસંતી,

મુખ મુરલી કી મટક બસંતી

સિર પે પેચ, શ્રવન કુંડલ છબિદાર બસંતી હૈ ... શ્યામા શ્યામ...

માથે ચંદન લહસ્યો બસંતી, પટ પીતાંબર કસ્યો બસંતી,

મેરે મન મોહન બસ્યો બસંતી

ગુંજમાલ ગલ સૌહે ફૂલનદાર બસંતી હૈ ... શ્યામા શ્યામ...

કનક કંડૂલા હસ્ત બસંતી, ચલે ચાલ અલમસ્ત બસંતી
 પહરે હૈ સબ વસ્ત્ર બસંતી,
 ટુનક ટુનક પગ નુપૂર કી ઝંકાર બસંતી હૈ ... શ્યામા શ્યામ...
 સંગ ગ્વાલિન ઔર ગોપ બસંતી,
 બજે ચંગ ઢફ ઢોલ બસંતી, બોલ રહે હૈ બોલ બસંતી
 સબ સખિયનમેં રાધે પ્યારી સરદાર બસંતી હૈ ... શ્યામા શ્યામ...
 પરમ પ્રેમ પરસાદ બસંતી, લગે ચસીલો સ્વાદ બસંતી,
 વહે રહી સબ મરિયાદ બસંતી,
 સૂરશ્યામ પ્રભુ નામ તિહારો સબ રંગ બસંતી હૈ ... શ્યામા શ્યામ...

(૨૮૫)

હોરી આઈ રે કાન્હા બ્રિજ કે બસિયા હોરી આઈ રે ॥૧॥
 ઈત તેં આઈ કુંવરી રાધીકા ઉત તે આઈ ગોપી
 ભર ભર પિયકારી મારી સરરરર
 હોરી ખેલે રસિયા, બ્રિજ કે બસિયા હોરી આઈ રે ॥૨॥
 અબીર ગુલાલકી આંધી છાઈ, કુમકુમ કી મચી કીચ,
 બ્રિજકી નારી ગારી બોલે હરરરરર,
 હર હર હર રસિયા, બ્રિજ કે બસિયા હોરી આઈ રે ॥૩॥
 પુરુષોત્તમ પ્રભુ રસકે રસિયા, હોરી શશીયારે
 બ્રિજ ઘર ઘર આનંદ મગન મન,
 રસિયા સબકે મન બસિયા, બ્રિજકે બસિયા, હોરી આઈ રે ॥૪॥

૨૨

૨૨

(૨૮૬)

બિજમંડલ દેસ દિખાઓ રસિયા ॥

તેરે બિરજમેં મોર બહુત હૈ, કુક્ત મોર ફટૈ છતિયાં ॥૧॥

તેરે બિરજમેં ગાય બહુત હૈ, પી પી દૂધ ભઈ પઠિયા ॥

તેરે બિરજમેં જાર બાજરો, હરી હરી મુંગ ઉડદ કચિયા ॥૨॥

તેરે બિરજમેં બંદર બહુત હૈ, સૂને ભવન દેખ ઘસિયા ॥

પુરુષોત્તમ પ્રભુકી છબિ નિરખે, તેરે ચરનન મેરો મન બસિયા ॥૩॥

(૨૮૭)

નૈનન મેં પિયકારી દઈ, મોહી ગારી દઈ, હોરી ખેલી ન જાય ॥૧॥

ક્યોં રૈ લંગર લંગરાઈ મોસો કિની, કેસર કીચ કપોલન દીની ॥

લિયે ગુલાલ ઠાડો મૂઢુ મુસકાય, હોરી ખેલી ન જાય ॥૨॥

મોચક કુંચન કુમકુમા મારે, રંગ મુરંગ શીશ પે ઢારે ॥

ચહ ઉઘમ સુન મોરી સાસ બિજાય, હોરી ખેલી ન જાય ॥૩॥

નૈક ન કાન કહે કાહુકી, આંખ બચાય ભૈયા બલદાઉકી ॥

મંગ લિપટ હસ હા હા ખાય, હોરી ખેલી ન જાય ॥૪॥

હોરી કે દિનન મોસો દુનો દુનો અટકે, સાલિગ્રામ કૌન ચાહિ હટકે ॥

પનઘટ તે ઘર લૌ બરતાય, હોરી ખેલી ન જાય ॥૫॥

બસંતોત્સવ ભાગ - ૧ (રાગ - બસંત)

ક્ર રાગ બસંત ક્ર

(૪૯)

શ્રી વલ્લભ પ્રભુ કરુના સાગર જગત ઉજાગર ગાઈએ ॥
નિરખ નિરખ મંગલ મુખ કી છબિ બલ બલ બલ જાઈએ ॥૧॥
જિનકી કૃપા અનુગ્રહતે શ્રીગિરિધરલાલ લડાઈએ ॥
અનાયાસ સબ સુખ કો બહિયે જીવન કો ફલ પાઈએ ॥૨॥
ચરન પરસ તનરુપ દરશ સબ હી દુઃખ દૂર બહાઈએ ॥
શ્રી વલ્લભ ગુણ ગાઈએ યાતે રસિક કહાઈએ ॥૩॥

ક્ર રાગ બસંત ક્ર

(૫૦)

જાગી હો લાલ, ગુપાલ, ગિરિવરધરન, સરસ ઋતુરાજ બસંત આયો ॥
ફૂલે દુમવેલી, ફલ, ફૂલ, બૌરે, અંબ, મધુપ, કોકિલા કીર સૈન લાયો ॥૧॥
જાવો ખેલન, સબે ગ્વાલ ટેરત દાર, ખાઉ ભોજન મધુ, ધૂત, મિલાયો ॥
સખી જૂથન લીયે આઈ હૈ રાધિકા મચ્યો ગહગહરાગ રંગ છાયો ॥૨॥
સુનતિ મૂઢુ બચન, ઉઠે ચૌંક નંદલાલ, કર લીયે પિયકાઈ સુબલ બુલાયો ॥
નિરખ મુખ, હરખ હિયે, વારિ તન મન પ્રાન, સૂર ઘેહિ મિસહિ ગિરિધર જગાયો ॥૩॥

ક્ર રાગ બસંત ક્ર

(૫૧)

પ્રાત સમેં ગિરિધરનલાલ કૌ કરતિ પ્રબોધ જસોદા મૈયા ॥
જાગૌ લાલ, ચિરૈયા બોલી, સુંદર મેરે કુંવર કન્હૈયા ॥૧॥
હલધર સંગ લૈહૌ મનમોહન, ખેલન જાઉ બિન્દાબન ધામ ॥
ઋતુ બસંત પ્રફુલિત અતિ દેખિયત સુંદર હે કાલિંદી ઠામ ॥૨॥
જનનિ બચન સુનતિ મનમોહન, આનંદ ઉર ન સમાઈ ॥
'કૃષ્ણદાસ' પ્રભુ બેગિ ઉઠે જબ, જનનિ જસોદા કંઠ લગાઈ ॥૩॥

મુઠ્ઠાની વાણી દેર લખે આસેની પત્રિકા ગણ
 મો તો વણીની જગુના પુટપે
 કીના ખડાયા રી પગધટપે
 બી મુજમે દેર લખે - - - - આસેની
 રચાગને મેલી યુગી મરફી
 રચાગને મેલી ગીર ગણ મરફી
 બીયા મેલી મરફી ગણ - - આસેની
 બીડા ગણે બીડા હું રચાગ રચાગીયા
 ભાગે મેલી કીલી યુગીયા
 મેલી ગાગીયા ફીર ગણ - - આસેની
 ભાગ મેલી મરફી માગી
 ભાગને દેર મેલી પાગી
 મારી ભાગીને મરફી - - - આસેની
 - - - - -

હોય ખોલુગી રચાગ રાંગ જાય સખીની બડે ભાગ્યને ફીગુગ આચો
 રાંધે ફીગુગ આચો ફીગુગ આચો ફીગુગ આચો - - - હોય
 લો ભાગ્યને મેલી રચાગ યુગીયા
 રાંધે મેલી ભાગ્ય લાગી પાધ - સખીની બડે
 રાંધે ફીગુગ આચો ફીગુગ આચો ફીગુગ આચો - - હોય
 રાંધે રાંધે રાંધે રાંધે રાંધે રાંધે
 રાંધે રાંધે પડા ભુલાર - સખીની બડે
 રાંધે ફીગુગ આચો ફીગુગ આચો ફીગુગ આચો - - સખીની
 ભાગ્ય ભાગ્યે રાંધે રાંધે રાંધે
 રાંધે મેલી રાંધે ભાગ્ય રાંધે - - સખીની
 રાંધે ફીગુગ આચો ફીગુગ આચો ફીગુગ આચો - - સખીની
 રાંધે રાંધે રાંધે રાંધે રાંધે રાંધે
 રાંધે મેલી રાંધે રાંધે રાંધે રાંધે રાંધે
 હોય ખોલુગી રચાગ રાંગ જાય.

રચાયા રચાયાઓ દોરી ખેલતી આજ મઈ
 નંદનંદકો રાધે કુળે માધવ આપ લઈશી - - - રચાયા
 રચાયા રચાયા લઈ રચાયા રચાયા લયે યશોમતીભવન ગઈ
 ભાજત લાલ મુઠ્ઠીગા ઝાંઝા ડફ ભાજનાચત પેઈપેઈ - - - રચાયા
 ગોરે રચાયા રચાયા રાધે આ મુશા ચીતર
 પાળને રૂપ દેખ યશોમતી સુધ પુધ લીસા ગઈ - - - રચાયા
 રૂર રચાયા ભાજ પિલાઈ ઉધર ગઈ ફાઈ
 નંદનંદકો રાધે કુળે માધવ આપ લઈશી - - - રચાયા

જીવનારો રેરના રેગરેરના રે
 જીવના રેગરેરના રેગરેરના રા - - - રચાયા રચાયા

પીછે તે આપા નેદાલ રી મોપે રંગ ડાલ ગયા છે
 રંગ ડાલ ગયા મોપે રંગ ફાલ ગયા છે - - - રા - - પીછે ને
 ઓછા થે લઈ મોપે લગને
 વાલ લાલ કોઈ રચાયા રંગને
 રાને મુખપે માંચો છે ગુલાલ રી - - - - મોપે રંગ
 મેં ફરં કુર ભાજકો માંચી
 પીયમરી મેં મુખ પર માંચી
 મેં ઓછાને - - - મેં ઓછાને પડગયો ડાલ રી - - મો
 ફરં લો કુર લૂ ચાલ ચલા રી
 મોલન લવ લોચા રી મેં
 મેં કુ દીપો - - - મેં ફરદીપો પાલને જીલ રી - - મો
 મેં મરીના મિગુન આપો
 રચાયા રીપો આપના મન લાપો
 મેં નો અરન - - - મેં નો અરન પડાતી ફાલ રી - - મો

રચામ આજ લોકો લુદ્ધાંપનને મેરી ઉમર છીત ગઇ ગોકુલને
 રચામ વસ્ત્રને આજ લગામગા
 કુલ બીલુગી તેરી આલાકે લીયે
 તેરી ઘાંટ બીણુડુ ફૂજનમે -- મેરી ઉમર
 રચામ રસ્તેને રૂપા ખુદવા મગા
 મેં તો બીર ભરુગી તેરી લાયે
 મેં ભુજ ગરલાયુરી મલમલ કે -- મેરી ઉમર છીત
 રચામ મુઝારી મધુર સુનામગા
 મારે આતર દરશન દીખામગા
 તેરી ~~મુઝારી~~ તેરી સુમત બચારે આખિયનમે -- મેરી
 રચામ લુદ્ધાંપનને આમગા
 આતર કે રાત રચામગા
 સૂની ગોકુલ કી ગલીપનમે -- મેરી ઉમર
 રચામ માખી ચુરાને આમગા
 આપુર કે દરે બિચરામગા
 બરા આપુર રા

મેરી ઉમર

શ્રી ગોપરદન મહારાજ તેરે માથે મુકુટ વિજય વરે
 તોપે પાન વ્યઠે તોપે ફૂલ વ્યઠે તોપે અઠે દૂધ દેધાર - દોધાર ॥ તેરે માથે
 તેરે અંગે ફેરીયાળાઈ તેરે ગળે ફૂલો ફેરાય - લોભાલ ॥ તેરે માથે
 તેરે પુનગ ફુંડલ વોરે રે દોડાપે રામાલાલ - લોભાલ ॥ તેરે માથે
 તેરે આળ ફેપ ફીપરીકમા અફલેશ્વર પે પિકામ - પિકામ ॥ તેરે માથે
 મે આપે તેરે દર્શનકો વાકો કુરદે જોડાપાર - લોપાર ॥ તેરે માથે
 વાકો રોગાય જોડા પાર - લોપાર ॥ તેરે માથે
 પ્રભુ દાસ પયો તેરે અવનનને વાકો તેરો રીઆધાર - આધાર ॥ તેરે માથે
 અકુ તેરો રી આધાર - આધાર ॥ તેરે માથે

(૨)

પનધરવાને ફેરો જાડિયા પનધરવા
 પનધર જાડે પનધર જેરે પનધર જેરે પનધર જેરે
 વોર જીવ જાને જરી આઢિરી - પનધરવા
 કોવર કોવર મચી ગોળગમે મચી ગોળગમે મચી ગોળગમે
 મે ફેરો જાલાર લાડિરી - પનધરવા
 અગુંદર ચ્યાગ ગુલાલ મલોંગે ગુલાલ મલોંગે ગુલાલ મલોંગે
 મે લાજન મમર જાડિરી - પનધરવા
 ફેરો પિયાચા મળ મેરો માળ્યા મળ મેરો માળ્યા મળ મેરો માળ્યા
 મે ફેરો જાલાર નિલાડિરી - પનધરવા.

(૩)

અંગમે ફેરો લોરી ખેલુગી આ આપરીયા ફેરોંગ
 આપરીયા ફેરો અંગમે આપરીયા ફેરોંગ
 ફેરે ફેરે ફેરે મેંગાપે દોરો ફેરોંગ ફેરોંગ
 ભાર પિયકારી મેરી અનુષ્ઠ માલી
 મેરો ઓળી વરે ગઈ ભેગ - અંગમે લોરી ફેરો
 મજાળ જાને આરંગી જાને ઓર જાને મુંદર અંગ
 આપરીયા ફેરો લોકી જાને આધાર ફેરો અંગ - અંગમે
 દિનાલ ગુલાલ માલ્યો લાલનને મુખ ફોપો પચરંગ

રીયાળ સુદરશી મેઘની બાજે રીયાળ દે રીંગ રે - - - રીંગ
 લાલ ગુલાલ માલ્યે લીલાળી મુખે હીપા પીચરંગ
 પુકડી જાણે બરગરી કીંગ રીપા નય નયે હુંગ - - - રીંગ
 પોલી કું મિલા બદન રંગે નેકલ માગે રીંગ
 આસુનનદ જા ફરતન પાપે પર નમન મેરે હુંગ - - - રીંગ

(૪)
 આસો ચરક રંગ સાપો મેરી સુગમે પૂર અપો સાધરી - - - આસો
 મોઢી બજમે કીલની બજાઈ કીલની બજાઈ લાલા કીલની બજાઈ
 આરે ઉમરો ન ખેલે મીઠારી - - - આસો ચરક રંગ સાપો
 આરન કો આચરા ગરીપારી
 આરે મોરિપે લગાઈ દાગરી - - - કુઓ ચરક રંગ સાપો
 આર ન આ મુખ પુ ન લોલે મુખ પુ ન લોલે લાલા મુખ પુ ન
 યાકો મોરીઓ લગારી લગારી - - - કુઓ ચરક
 બાની બાની દુખા વારા બજ ઉપર
 યાકો ઉમરો મોઢી હોરોને લગાપ આગરી - - - આસો ચરક રંગ

(૫)
 માન માટે દગલ કીકોર વસિયા પોચેને મેરે લગા નાપને
 આબકી આર બચાપ ગઈ વસિયા
 કુર છૂધકીકોર - - - - વસીયા પોચેને મેરે લગા
 આસ સુને મેરી નનદ લડોગી
 ગુને લાલે બડે છોર - - - વસીયા
 પુરપોલન ગુનુ આઈ નાપ પોલો
 જરાં લુગપી જોર - - - વસીયા હોરે

(૬)
 બેળ દે મોયે પોરી વસીયા પોરી વસીયા
 બેળ દે મોયે પોરી
 નાન દહિંગા ડારી રાખુની
 મેરી મીરેકો બાપો મારી વસીયા - - - બેળ દે મોયે
 રાખ રાખીપન માલ પોરી ખેલે
 મેં ફરાં કોની યાચી વસીયા - - - બેળ
 આપા સોલ આર આરગા

(૫)

કુચર ગામર ઠોરો વચ્ચેના - - - - ખાનગી દ

કુચરગુપ્ત લક્ષીરામ કે મળુચો
કુચરગામીયો ભરજોરી વચ્ચેના - - - ખાનગી દ

(૭)

ચુગરીયા વચ્ચેનાં જોર ગપોરી કુચર જંચી વારો
 કુચર જંચી વારો ચુચર જંચી વારો
 ચુચર જંચી વારો મોરન મુચી વારો
 ચુગરીયા ચુગરીયા ચુગરીયા વચ્ચેનાં જોર ગપોરી કુચર જંચી વારો
 મેં દધિ બેચન જાઉં પુદાવન
 મેરી બેચા પુરુર જોર ગપોરી - - - કુચર જંચી વારો
 ચુચર જંચી વારો ચુચર જંચી વારો
 કુચર જંચી વારો મોરન મુચી વારો - - - ચુગરીયા
 પુદાવનકી અધન જૂન પુદાવનકી જૂન ગામન
 મેરી દધાકી મરુચી કોર ગપોરી - - - કુચર જંચી વારો
 કુચર જંચી વારો વધાનુમી વારો
 કુચર જંચી વારો મોરન મુચી વારો - - ચુગરીયા
 અંક અંકી ભજ ભાવ છટ્ટા છજી
 મેરી ચિતપનમે ચિત વચ્ચેનાં ગપોરી - કુચર જંચી વારો
 ચુચર જંચી વારો ચુચર જંચી વારો
 કુચર જંચી વારો વધાનુમી વારો - - ચુગરીયા

(૮)

મદમાળો મુગુચાઓ ભજગોરી વચ્ચેનાં બાવપ ભીમે જ,
 અર જોળ દીગ વચ્ચેનાં ગોચી
 અરેરાં - - - નેપા લોનેના લડાપ ભીમે લડાપ ભીમે - - મદમાળો
 અનામ નનદકો કુચ મત કુચિયો
 અરેરાં - - - દુધરમે બલચાય ભીમે બલચાય ભીમે - - મદમાળો
 વચ્ચેના વચ્ચેના લવો હી કોલે
 અરેરાં - - - છલિયનપે ચીપમચી ભીમે ચીપમચી ભીમે - - મદમાળો
 કુચરગુપ્ત લક્ષીરામ મળુચો
 અરેરાં - - - ભજી લપત બુગચ ભીમે બુગચ ભીમે - - મદમાળો

(૯)

અજળ દેખ્યો ચાર અજળ દેખ્યો ચાર
 આ બાજુને પોરી મેં બિલાર - - અજળ
 આપ આચાન + પોરે પમારી ગાપે વાગ દમાર
 ધૂધર કે પર ખોલતે પુર ભાને રંગડૂડાર - - અજળ
 પોરી મેં બરમોરી ફૂલો ફૂલો રીં ચરુ ચાર
 પીનાંબર મુખની આંધ્ર સુમર દીનો છો ગાલાર - - અજળ
 માનો ફોરે પમારી મોરન દાંડી આરપર ચાલ
 અજલી ગુલાલ મળે મોરનકો મારો ગુલચા ગાલ - - અજળ
 કુતુવા મેં મુખના પીનામ્બર દાનો રચાને ગાલ
 ફોર પોરી ખોલન આદ્યો મોરન
 ફરે મુખી નેર ઉચાપ - - અજળ.

10

પોરી ખોલન પધારો કી પૂદાવનને
 રચાના ખોલન પધારો કી પૂદાવનને
 કી પૂદાવન કી મધુબનને - - પોરી
 આઈ વકોળ બાર પુરે કોપલ પુકાર
 પુરે રંગન બુરાર (૧) કી પૂદાવનને
 પુરે મોલર કીંગાર આઈ મીલખે બનગાર
 ગાપે પોરી કી દમાર (૨) કી પૂદાવનને
 પોરી ખોલન પધારે કી પૂદાવનને રચાના ખોલન પધારો કી પૂદાવનને રાધે ખોલ
 લીધે રાપન ગુલાન મારી પીચકારી કી ધાર
 રંગકો રંગપે નંદકુમાર - - કી પૂદાવનને

૧૧

નંદકે ઢૂંકાર મમી પોરી બાબા
 ઉલને કાંડે કુવર કનેયા વૂલને કાડી રાધા ગોરી - - નંદકે
 પાંચ બરબકે કુવર કનેયા વનાલ બરબ રાધા ગોરી - - નંદકે
 હાપન લાલ ગુલાબ કેરબર કાલ રીં બરબર મોરી - - નંદકે
 સૂરદાસ જાઈ ગિરારે મેળનમે અપિચલ રહે પરમોરી - - નંદકે

92

93

Dr

92

ડાંગ પીયસા મોગાર મેરે ઘર સાથ લડંગરે - આથ લડંગરે - -
 આથ ડુંડીયા મેરી જોટી ગારી દેગીના દેગી મોરે સોટી
 દેરા દેગી જોટી મેરી જનમકી બેરન શુભા કુરોગી રે - - ડાંગ
 બાપ બાપ જુદા પિયસા બોલે બોમ્બડી ચાર આશ્ચર્યોને
 બહાદુર બહાદુર મારા પિયા કો ડાંગ ભરોગી રે - - ડાંગ
 કુછુન દિગડે શ્યામ તુમારો મોરો હોપગો દેશ મિમરો
 ગારી દે દે લજકી ગારી મેરી હાંસી કુરોગી રે - - ડાંગ
 હાલા બાપ પવુ તરે પૈયા ડારો શ્યામ મળી ગલ બહિયા
 સુર શ્યામ મળેનકી માલા ટૂટ પડંગી રે - - ડાંગ

૧૭

લૂપલાળકી લાલા રા. આવલાયાઓ નેરા લગાચ + ચાલી
 આથો આથો રે નંદ જે લૂગ, હમારો ગાલી, કુમાર લગાઉ લાલા તરી પગડી -
 ઘોડી ઘોડી મરહો, દરો દુધમાં લારી ડાડે રહિયો લાલાળુ મો કુલકી પરી -
 નૈનમ મો કુજરા, મુખ મો પાળાડી છોટી સ્ત્રી ઉમર મો શાધા બડોર તુમાળ - -
 હાથો મો ગજરા, ગુલાબકી છોડી, રંગ મરહો, શાધે જુ ખા - - -
 લુદાવન મો, રચ્યો રા પિલારા, પદ દુનિ ગાય, સ્વામી માધુરી દાર - -

૧૮

ચાગુ. રિગારે મેરો ગોવ સાવરિયા આ રોજીયો
 ચાગુ. રિગારે મેરી ઉંચી છોલી મે લજકી ગોપિસ નવોલી
 શાધા રંગીલી મેરોનાન કિ બંકી બનશે જે હોયો - - - ચાગુ.
 મેલ મેલ કો ~~સુખ~~ કુરકિ ઘર ઘર ચંદન ખોર લગાઉ
 બોધા કરુ ^{રંગાન} સુજા શ્યામ કિ માળગ ખાઈ જઈયો - - ચાગુ.
 બેરબરુ લાંગા બનકિ ચુન ચુન કુલિયન બેરબરુ
 ઘીરે ઘીરે દાધુ તરે પાચ કિ જેમર પાઈ જઈયો - - ચાગુ.
 ગાય માને મેરો મનુષ્યો મે તો ગોપધન કુ જઈ મેરી બીર
 આથ રોવકી કરુ કુટુંબો આરોને પુરી પુચા બનકિ મેરી બીર - - ગાય માને
 ટોસા બાંધ લગાળ મેં રાંખુ આર મન આપે પાઈ ખાઈ મેરી બીર - - ગાય માને
 આથ કોસડી દે પરિ કામા આરોને મંત્રની ગંગા બનકિ મેરી બીર - -
 આથ કોસડી
 નેવ કોસડી